

RÅD OCH ANVISNINGAR FÖR TREÅRSTEST FÖR PONNYER 2010

Treårstestetets syfte är att ge om hästens anlag och förmåga, d.v.s. fungera som en varudeklaration. 3-årstestet för ponnyer följer till stora delar den som ligger till grund för ridhästar. Resultat från 3-årstestet blir ett värdefullt instrument vid uppläggnings av ponnyns fortsatta träning, oberoende av poäng och lämplighet för olika discipliner. Resultaten ger dessutom underlag för kommande avkommebedömning av hingstar och ston.

Vid själva bedömningen ges utmärkta tillfällen till rådgivning om den individuella ponnyns fortsatta utbildning.

Det ligger förstås nära till hands att jämföra de olika deltagande ponnyerna med varandra som vid en tävling, men i första hand skall denna riksomfattande 3-årstest uppfattas som ett unikt tillfälle att till en låg kostnad få en så objektiv bild som möjligt av den egna ponnyns förtjänster, brister och utvecklingsmöjligheter.

De riksomfattande register- och stambokförande föreningarna som är medlemmar i SPAF har beslutat att organisera dessa bedömningar för ponnyer som är registrerade i särskild stambok inom dessa föreningar i syfte att förbättra respektive ras. De register- och stambokförande föreningarna har uppdragit till SPAF och dess Ungponnygrupp att arrangera och samordna dessa bedömningar.

Allmänna bedömningsregler och anvisningar

Bedömningen är öppen och avelsvärderingsgrundande för 3-åriga ponnyer med raskod tillhörande SPAF (30, 33-44, 46, 87, 93) max mankhöjd 148 cm. Hästar (dvs över 148 cm) med raskod enligt ovan skall beredas plats men ej placeras. Welsh Cob över 148 cm äger rätt att tävla om finalplats men då i en egen klass. Resultatet är avelsvärderingsgrundande. Hästar med okänd härstamning får ej delta. Ponny med annan raskod får delta i mån av plats utom tävlan och dess resultat är ej avelsvärderingsgrundande. Särskilda regler gäller för vilka som är berättigade till final.

Utrustning

Vid exteriörbedömning och löshoppning visas ponnyn vid hand. Vid samtliga moment, under förberedelser och vid ur- och pålastning, skall ponnyn vara betslad med tränns utan hjälptyglar. Visaren samt dennes medhjälpare skall vid alla moment bära godkänd hjälm. Se vidare ytterligare bestämmelser under respektive moment.

Hingst **skall** visas av person som är 16 eller äldre.

Ordningsföljd

Ponnyn bedöms och betygsätts vid 3 stationer enligt följande:

- ID-kontroll och mätning (för ponny utan mätintyg) **OBS! Ponnyer med mätintyg får EJ mätas.**
- Exteriör./Gångarter
- Löshoppning.

Domarnämnden består vid exteriörbedömningen av en av SH godkänd ponnydomare och vid hopp bedömningen av en SH godkänd domare med en eller två aspiranter.

Anvisningar för exteriör och gångartsbedömningen

Förberedelser

Ponnyn ställs upp med ”längsta linjen” mot domare, dvs. närmaste framhov något framför den andra och närmaste bakhov något bakom den andra Ponnyn skall visas i skritt och trav för hand. Drivning får ske med lätta rösthjälper och lätt spödrivning. Innan vändning sker avsaktning till skritt. Vändning görs åt höger.

Träna galopp i frihet så ponnyn vet vad som förväntas av den, tänk på att träna den i båda varven. Ta gärna hjälp av kunniga personer. Tänk på att ponnyn bedöms så som den visas.

Rörelser i frihet i båda varven, företrädesvis galopp skall ske i ridhus på bana med mått på ca 20 x 40 meter. Ponnyn visas först på ”vanligt” exteriört sätt och släpps därefter lös.

Banan bör ej vara som en löshoppningsbana utan bör max vara avspärrad på en långsida. Detta för att man skall kunna bedöma balans och bärighet och inte ”snabbhet”.

Utförande

Ägaren/visaren och dennes medhjälpare skall i princip sköta den fria galoppen av sin häst efter anvisningar från domaren. Arrangören skall som medhjälpare vid den fria galoppen avdela 2 personer med goda kunskaper om visning av häst i frihet och som vid behov kan assistera momentet.

Utrustning

Ponnyn ska vara tränad. Lindor, damasker o dyl. får inte användas. Senskydd och damasker (ej viktdamasker) får bäras vid lösgaloppen.

Bedömning

Exteriör/gångartsbedömning sker enligt domarens anvisningar, dvs. på samma sätt som vid utställningar och premieringar samt med galopp i frihet. Domarna betygsätter med 10-gradig skala enligt följande:

1. Typ.
2. Huvud, hals och bål.
3. Extremiteter och rörelsernas korrekthet.
4. Rörelsemekanik i skritt.
5. Rörelsemekanik i trav.
6. Rörelsemekanik i galopp (bedöms endast i frihet)

Anvisningar för löshoppning

För att ponnyn ska ha en ärlig chans är det viktigt att den har fått träna löshoppning under något så när likartade förhållanden. De flesta ponnyer tycker det är lustfyllt att hoppa och det gäller att vid träning bibehålla lustmomentet samtidigt som koncentrationen och taxeringen tränas så att ”skenfärder” undviks.

Utförande

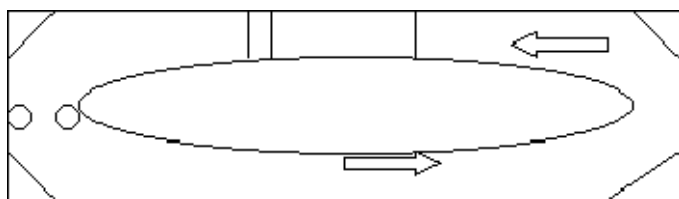
Uppvisningen får genomföras med ca tre personer, en att vid hand föra ponnyn innan den släpps och piskförare som vid behov kan understödja ponnyn med drivning fram till hindren. Om uppvisaren vill så kan hinderpersonalen hjälpa till med ponnyns drivning. Tänk på att det är lättare att få fram det bästa ur ponnyn om den känner de personer som ”hjälper” den över hindren. Domaren leder provet men det är viktigt att uppvisare och medhjälpare fångar upp ponnyn mellan sprången så den inte vänder och går tillbaka mot hinder.

Då ponnyn kommer in i ridhuset leds den för hand längs den mot hindren motstående långsidan och ponnyn släpps sedan lös och får ”hoppa fram” två gånger innan hjälphindrets bommar läggs upp och oxern höjs. Anpassning av avstånd mellan hjälphinder och oxer sker i eventuella fall mellan några av de första sprången på oxern.

Löshoppningen sker i ridhus över oxer med hjälphinder. Hindren ska vara av god standard, dvs likvärdiga med tävlingshinder. I ridhus där speciell löshoppningsring saknas byggs en sluten ring av plastband. OBS att vanligt rep ej får förekomma utan banden skall vara av material typ avspärrningsband. Svängarna får ej göras tvära eller smala utan hörnen skärs av genom att sätta avspärrningsband på väggen. Häckar och lådor får inte förekomma. För D-ponny är höjden på hinder 80-100 cm och maxlängd 90 cm. Måtten är sedan 10 cm mindre för varje respektive mindre kategori av ponny. Ytterligare höjning får ske i samråd med visare om domare anser sig behöva det för en säker bedömning av ponnyer med hög kapacitet. Speciell hänsyn med hinderhöjderna skall tas för de minsta ponnyerna.

Löshoppning sker med hjälphinder. Detta ska bestå av en bom ca 60 cm från marken (för D-ponny) med en markbom framför hindret. Hjälphindret placeras på lämpligt avstånd från oxern. För ponny är ungefärligt avstånd: A-ponny 5,10 m, B-ponny 5,70 m, C-ponny 6,30 m och D-ponny 6,70 m. Anståndet kan varieras uppåt och nedåt med 25 cm. Tänk på att alltid justera avståndet med hänsyn till vilken ponny som ska bedömas. Hindret skall vara en oxer utan fyllnad och med den bakre bommen ca 10 cm högre än den översta främre. Avsprångsbommen skall finnas 2-3 dm framför hindret.

Banskiss för löshoppning

Hästen bedöms så som den visas.

Utrustning

Ponnyn skall vid löshoppning vara försedd med trän. Tyglar skall vara borttagna. Senskydd och damasker får bäras, dock får inte viktdamasker förekomma. Medhjälpare och visare skall bära godkänd hjälm.

Resultatberäkning

De olika resultaten räknas ut enligt följande:

Hopptalangbetyg:

Typ + HHB + Extr + Galopp+ LHT + LHA = max 60 poäng

Utmärkelse Hopptalang: lägst 47 poäng totalt, ingen delpoäng under 7 (av de i slutpoängen ingående betygen), lägst 8 i båda hoppbetygen.

Gångartstalångbetyg:

Typ + HHB + Extr + Skritt + Trav + Galopp = max 60 poäng.

Utmärkelse Gångartstalång: lägst 47 poäng totalt, ingen delpoäng under 7 (av de i slutpoängen ingående betygen), lägst 8 i två av gångartsbetygen.

Om flera ponnyer slutar på samma slutpoäng gäller följande:

Gångartspanny -summan av de tre gångartsbetygen- sedan ordningen galopp-skritt-trav, därefter lika placerad.

Hopponny -summan av de båda hoppbetygen-sedan galoppen, därefter lika placerad.

Finalisterna

De ponnyer (dvs. max 148 cm) som erhållit hopptalangutmärkelse eller gångartstalangutmärkelse med i snitt 8 i respektive gren får delta vid riksfinalen för 3-åringar. Hopputmärkelse ponny skall ha i snitt 8 på galopp, hopp och temperament hopp liksom gångartsutmärkelse ponnyn i skritt, trav och galopp. Welsh Cob över 148 cm får delta i riksfinal men då i en egen klass och måste ha erhållit utmärkelse. Det är endast tillåtet att starta i en gren på riksfinalen även om ponnyn skulle kvala in till flera.

Endast svenskfödda ponnyer får starta i riksfinal.

Övriga regler

Jäv

Förvaltningslagens regler om jäv gäller. Följande kan betraktas som riktlinjer.

Vad som sägs nedan gäller domare, domaraspirant.

Domare får inte döma på bedömningsplats där häst deltar som

- domaren under närmast föregående tre månader regelbundet instruerat eller ridit. Som regelbundet räknas en till flera gånger per vecka.
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare, uppfödare, fodervärd eller motsvarande
- Domaren eller nära anhörig till denne är eller har varit ägare till hästens fader eller moder
- Domare eller nära anhörig får ej delta (rida eller visa häst) i aktuell bedömning.
- Då enstaka jävsförhållande kan uppstå på en bedömningsplats träder berörd domare tillbaka. Då flera jävsförhållanden kan förväntas skall aktuell domare bytas ut.

Katalog skall upprättas och utskickas till samtliga domare i god tid så att dessa har möjlighet att undvika att jävsituationer uppkommer.

Protest

Protest avfattas skriftligen och skall åtföljas av 50 kronor vilka av organisationen återbetalas om protesten godkänns. Bevisningen åligger den protesterande. Protesten mot domarutslag vad gäller värdesättningen av uppvisningen kan aldrig upptas till prövning. Som domare räknas i detta sammanhang även veterinär. Rätt att avge protest tillkommer hästägare, deltagande ryttare eller målsman för minderårig ryttare. Protest ställs till överdomaren/bedömningsledaren och lämnas till sekretariatet för vidarebefordran inom följande tidsgränser.

- beträffande ponnys behörighet att starta senast före bedömningens början.
- beträffande banor och anordningar senast före bedömningens början
- beträffande resultat senast 1 timma efter bedömningens slut. Har omständigheter vid eller efter bedömningen omöjliggjort protests avgivande inom ovan angiven tid må den inställas till SPAF senast fem dagar efter bedömningen.

Utslag fälls så snart kan ske av överdomaren efter verkställd utredning på platsen. Utslag delges den klagande skriftligt. Skriftligt besvär över överdomarens/bedömningsledarens utslag må inlämnas till SPAF senast en vecka efter bedömningen. Utslaget som vid behov föregås av ytterligare utredning delges den klagande skriftligt.

Övrigt ang. regler, doping, mm

I alla övriga frågor gäller Svenska Ridsportförbundets reglemente och av SPAF utfärdade bestämmelser i tillämpliga delar.

Information

www.ungponny.se